

رەختى ل كودەرى پىتچا بۇو
كۆم زرى ل ملا دوتابۇو

* *

وى دەست دابىيە مىسى يە
يېن ب ناڭ كافرا كەفتىيە
باپۇنە ب قوھتا ملانى
نى نە ب شاگىرىت مىئانى
شىرى من نابەت خودانى
عەبدال بەگۆ توپىن نەزانى
شىرى هەلکىشە ژ كاۋلانى
داپىرىت زىيەت خودانى

* *

شىر ھەلکىشَا ژ كاۋلانى يە
شەبەق ژ رۆزى براندىيە
بېرى زىيەت خودانى يە

* *

شهر كەفته گەلىيى بىتەرى
عەبدال بەگۆ ژوردا وەرى
مە بى بازارى خەنجەرى

* *

گۆتىن باپۇ دى وەكەمە
كۆمىزەرىي زەر ل بەر خۆ كەمە
ب گۈرانى شەرى نا كەمە

* *

عەبدال بەگۆ تۆ وەنە كە

ھەردو خان ۋىيدا خشىنى

* *

ئېك قەرۇ يە و ئېك كانونىيە
ھەفت شەف و ھەفت رۆزا
دېبەر ئېك و دورا ھاتىنە
كۆرۈ دېيىتى يَا كانوبىنە
ھەى كۆپەكىن مەلعىنە

* *

تنى تۆ خوبىنى دمن بىنى
كۆرۈ ما تۆئەرمەنلى
بەلكو تۆ بىرايى منى
تۆ بهتال كە شەرى منى

* *

ھەردوو چۈونە دەمەيدانى دا
وەكۆ پلەگىنە دلاتىن دا

* *

ل ناڭ مەيدانى حۆكە حۆكە
ئەو خان نىين مەلکەمۇتە
دى هاى راكەن راكەن راكەن

عەبدال بەگىن بابىن راكەن
رەختا ل پشتىن دوتا كەن
خىلمەتا بابىن وەستا كەن

* *

دى هاى رابۇو رابۇو رابۇو
عەبدال بەگىن بابىن رابۇو

دۆلا لیمینى يا پانه
ھەردو خانلى دەدەن دورانە
وەكى گورگى ل ناف بەرخانە

* * *

دۇلا لیمینى ياب ھەرى
ھەردو خانلى دەكەن شەرى
وەكى گورگى ل ناف مەپى

* * *

ما چ بى لاۋى مزوپىرى
يىن درەقىتەن وەكى توپىرى
گۇتى خۇزى باپۋەز روپىقى بام

ل چەپىت خابوپىرى

* * *

ما چ بى لاۋى رېكانى
نى تە ل سەرى جەمەدانى
نى تو حالى شەپا دازانى

* * *

ما چ بى لاۋى نېرەپىرى
نى تو گەلەكى ب چارەبىى
تو قەراسەى ل بەر دەرگەھى

* * *

خېشەتا شاھى مەزنە
سەد مېرىتەت كاپرا ل بىنە
ھەردو خانا كېشا بىنە

* * *

کومزەرىي زەر ل بەر خۆ نەكە
كەيە باپى نەخوش نەكە
چاقىيت باپى تارى نەكە

* * *

دەما وەكى وەكى
کومزەرىي زەر ل بەر خۆ كرى
تىيرەك ل ناف چاقا دابىقە
بەزنا شلۇكە هېزبا بىقە
دېنى دۆلىدا ھاتىقە

* * *

خان راودەستابى لە سەر پىا
مالا من بۆتە نوى زاڭاۋۇ
تەتىيرەك ب ناف چاقا داۋۇ
بەزنا شلۇكە تىك ھەشىاۋۇ

* * *

خانى موکىرى تىن فوکىرىيە
ملەن خۆل ملى دابىيە
بنېرنە خانى و جەگەرئى
شىر ھاقىيت دەست داخەنچەرئى
بىن دىينا ل خەللى بکە دەرى

* * *

دۆلا لیمینى ب پەلەخە
ھەردو خانلى دەدەن چەرخە
وەكى گورگى ل ناف بەرخە

* * *

خان هاتن دى مه بريين * * * وان ئياندو وان ئياندو بارويت ل دهشتى رهشاندو عهسکەر تىكدا قەلاندو * * * ھەردو خان وبرانه ل سەرى گرکەكى راوهستانە پشتىت خوب ئىك فەنانە گوشتى وان سوت و هەستى مانە.	خېۋەتا شاهى د كۆرى دا سەد مىئىيت كافرا يىت تىدا خانا خۆ سىنگ و سىنگ لېدا * * * شاهى چوو يە بن ئەقرازى ل ويئى كە گازە گازى خلاس نەيىت ئېكانتى بەرزاي * * * دى هوين بىن و هوين بىن بارويتى ل دهشتى ب رەشىن عهسکەرى تىكدا بقەلىن

* ڇار دەقى مەلا نەحمدە گوھەرزى هاتىيە وەرگرتەن، كۈژىن وى (٦١) سالە و نەھول نامىتىدىن
دەرىت.

بەپەتا میر کەمەر و کەوماھىا شەرىٽ كەمەمى

* * *

شاھى ئەسمىرخان دېيىت
ھين لەز بىكەن و بلەزىن

قەشە و مەترىكا ب من را بگەھىين
حبرى لىسر پەريت كاغەزا بىرەشىن
ھين دى ژۇنى عەجىتىبا

ژ مە و دىينى ئىسلامى بىيىن

* * *

ھاي تىيۆو و تىيۆو
بار و بارخانه تىيۆو
بۇ سەر كەلىكا گەرگەلىيۆو

* * *

كافرەك تىيت و چ تافىتله
چ كافرەكى ب فند و فىتله
ئەوى سويند خوار و ئەز ھىنگى بىز قرم
كەلىكا گەرگەلى خراب كەم ب سەمبىتله

* * *

بەگلەرەك رابوو

ژ توخيبيت ئىسلامى و عەجهمى
بەگلەرەك چەندى خورتە
خەلکىن دانى زېر و زىف و مال و كىرتە
ئەوى بازىرگانىت شاھى ئەسمىرخان
كوشتن و شەلاندن و گىرتە

* * *

چ رۆزەكە ژ رۆزەت زەمانى يە
خەلەيفى كۆرە بىن رابىيە
كەبەندا خىرەتىن گەرىدابىيە
چۈرۈپ نك شاھى يە

* * *

گۆتى ئەى شاھ ب سەرى تە يە
ب سەرى بابى تە يە
ئە و مير عەمرى نەقىيەن تە يە
كوشتن و شەلاندن
بازىرگانىت من و تە يە

میر عمه‌ری مه‌سینکن خو هله‌لگرتیه
ش سه‌ربانی که‌لیکا گه‌رگه‌لئی که‌تیه
دهستنثیث شویشت و
چاقنی وی ب عه‌سکه‌ری که‌تیه

* * *

هندي خيزى ل چه‌مانه
هندي به‌لگى ل دارانه
هندي ستيرى ل عه‌سمانانه
هند خيقه‌ت و چادر
ل دۆر كه‌لیکا گه‌رگه‌لئی فه‌دانه

* * *

میر عمه‌ری له‌ز کر و له‌زاندیه
ئه‌وي نثیث کر و
جوزه‌كى سوننه‌تا دابوو دوى يه
و گازى خولامىن خو كريي

* * *

هوين له‌ز كه‌ن و بله‌زىن
مه‌لايى من ب من را بگه‌هين
عه‌سکه‌رەكى موسىلمانا بۆ من بجه‌ميان

* * *

ئه‌وان له‌ز کر و له‌زاندیه
جابا مه‌لاى قرى كريي
مه‌لا ل ديوانى حازر كريي

* * *

دبىزتى ئەمى مه‌لايى منو

كافره‌ك تىيت و ژ رۆزئاڤا ۋە
ئه‌وي غولىئىنە كا توپا بەرداقە
حەفت شەف و حەفت رۆزا
نەدابوو كه‌لیکا گه‌رگه‌لئى تاۋە

* * *

كافره‌ك تىيت ژ دەرزا بەرى
چ كافره تانجىن ل سەر سەری
ئه‌و دۇرۇمنى ئومەتا پېتغەمبەرى

* * *

كافره‌ك تىيت و ژ بەحرى وۇ
حەفت سالا ھاتبۇو ژ رى وۇ
سەرئى وى گەھشته كه‌لیکا گه‌رگه‌لئى وۇ
دو ماھىيا وى ھېشتا ل بىن جىنى وۇ

* * *

كافره‌ك تىيت و ژ سەلە ماستە
سمبىيل وەكى كوريا ھەسپە
ھند دېيىن دردۇھ ھند دېيىن راستە
حەفت جار شاهى ئەسمىرخان
خېقەت و چادرىت خۆز بەر ۋەگوھاستە

* * *

چ رۆزەكە ژ رۆزانە
عه‌سکه‌رە شاهى ئەسمىرخان تام بىي
خېقەت و چادرىت خۆز
لدۇرماندۇرى كه‌لیکا گه‌رگه‌لئى قەدابىي
چ سوبىي سوبىي زوو يه

ئاگرەك ھەلکر و
 چاقىي مير عمه‌رى ۋىيكتىيە
 «الحمد لله» شاقۇلى دەركەت ب سلامەتى يە
 شاقۇلى ھاڙوت
 ھەتا ل بازىرىنى سەمپۇلى دەركەتىيە
 ئەوي پسيار كر
 ئەز سولتانى دينى ئىسلامى بىن ب تامىيە
 خەلکى گۆتى ئەقزى ئىينى يە
 تو نابىنى ھەتا دېيتە ئىينى يە
 خۆگرت ھەتا بۇ رۆژا ئىينى يە
 بەرىخۇدايىن ئەفه قۆچا سولتانى ھاتىيە
 دابۇو ئىمامى دو زىرى زەرى ئۆسمانى يە
 ئەوي وەعزى خوتىي ژەللاي وەزگرتىيە
 سى جار مەدھىت سەيى شاھى تىدا كىيە
 چ جار مەدھىت سولتانى نەكىيە
 ئەوان خوتىبا خۆ خواند و زكىي خۆ كىيە

سولتانى دينى ئىسلامى دېيت
 لەزكەن و بلەزىن

خودانى وەعزى ب من را بگەھىن
 جەلادا حازر كەن دا سەرى لى بفرىن

ئەوان لمز كر و لەزاندىيە
 چنگلى شاقۇلى گرت و
 ل دەش سولتانى حازر كىيە

تو بنقىيىسىخە تەكىن چەندىن ھوپىرە
 بۆ سولتانى ئىسلامى
 ھەكە ل ھەوارا مە بىتتە، بىتتە
 ھەكە ل ھەوارا مە نەھىتتە
 رۆژا قىيامەتى
 ئەز دى چەمە نك نەبىيىن ئومىھەتى
 بۆ وى نەكەت شەفاعەتاكىر و دوپەرە

* * *
 مەلایىن منۇ تو بنقىيىسىخە
 خەتەكىن چەندىن موختەبەرە
 بۆ سولتانى ئىسلامى
 ھەكە ل ھەوارا مە بىتتە، بىتتە
 ھەكە ل ھەوارا مە نەھىتتە
 رۆژا قىيامەتى
 ئەز دى چەمە نك نەبىيىن ئومىھەتى
 بۆ وى نەكەت شەفاعەتەكاكەندا فەرە

* * *
 چى خەبەرى
 ل دەقىي مير عمه‌رى دەركەتىيە
 مەلاي چىرۇك ل كاغەزى نقىسىيە
 گۆتى كى دى قى كاغەزى بەت
 ژەمەميا چىبۇو لاوکى شاقۇلىيە
 شاقۇلى لمز كر و لەزاندىيە
 ژەغەرەب ھەتا بانگى سپىيدى ھاڙوتىيە
 ژنوى خىقەت و چادرىت كافرا خەلاس كىيە

* * *

ب ئىزنه‌ها خودى
شاقۇلى ل بەراھىيا ھەمانە
چ رۆزەكە ژ رۆزانە
چ رۆزەكە ژ رۆزىت زەمانانە
سولتانى خېقەت و چادرىت خۆ^{لەۋەت}
لەۋەت كاپرا قەدانە

* * *

سولتانى دېيت لەز كەن و بلەزىن
دارى دېرىيىنى ب من را بگەھىن
دا ئەز ب لەشكەرى خۆ
ب كاپرى قە بخوينم

* * *

چوار شەف و چوار رۆژا
ب لەشكەرى خۆ قەخوانديه
حەفت شەف و حەفت رۆژا
ب لەشكەرى كاپرى قەخوانديه

* * *

ئەقە كاپرى كىنچەندى چەندە
ئەز ناچىنى ب قان چەندە
سولتانى دېيت دى لەز كەن و بلەزىن
مەلايىن من ب من را بگەھىن
دا كاپەزا ل ناف ئويجاخىت ئىسلامنى بگىرىنىم
كاپەزەكىن قىرى كەم بۆ ميركىتىت ھەكارە
زىريا بەر كەن كومزىريا سەر كەن

شاقۇلى كاپەزا مير عەمرى
د لەپى سولتانى را كريي
سولتانى بەرى خوه دا كاپەزى و خوانديه
ھوبىرك ھوبىرك بۆ حالى مير عەمرى گرىيىه
(شيخ الاسلام) دەگەل (صدر الاعظم)
مانانە حىيىبەتى يە
چ جار سولتانى بۆ كاپەزىت
بەگان و بەگلەرا نەكريي گرىيىه
چاوا بۆ قىنى كاپەزى كريي گرىيىه
سولتان دېيت لەز كەن و بلەزىن
ئەقەز ئىنى يە هەتا دېيت ئىنى
لەشكەرەكى بۆ من بجهىمىن
ئەوان لەز كر و لەزاندىه
ر ئىنى هەتا بۈرى ئىنى
ئەو اب لەشكەرەك جەماندىه
لەشكەرى سولتانى دەركەت
و قەستا كەلىكاكا گەرگەلىن كريي

* * *

لەشكەرى سولتانى چەندى بۆشە
بېيت دەگرىت حەفت نەھال و
حەفت گر و حەفت گۆشە

* * *

لەشكەرى سولتانى چەندى گرانە
بېيت دەگرىت حەفت نەھال و
حەفت گر و حەفت ملانە

ئىزنى بخوازن ژ دايىن بىين دى چىنه غەزايىن * * * چ رۆزەكە ژ رۆزانە چ رۆزەكە ژ رۆزىت زەمانانە لەشكەرى سولتانى قام بىيىه خېقەت و چادرىت خۆ قەدابىنە * * * سولتانى دىبىت لەز كەن و بلەزىن دارى دىرىيىنى ب من را بگەھىين دا ب لەشكەرى خۆ و كافرى قە بخوينم * * * حەفت شەف و حەفت رۆزا ب لەشكەرى كافرى قە خواندىيە دوازده شەف و دوازده رۆزا ب لەشكەرى خۆ قە خواندىيە * * * شاھى ئەسىمیرخان دىبىت لەز كەن و بلەزىن دارى دىرىيىنى ب من را بگەھىين دا ب لەشكەرى خۆ سولتانى قە بخوينم * * * حەفت شەف و حەفت رۆزا ب لەشكەرى خۆ قە خواندىيە دوازده شەف و دوازده رۆزا ب لەشكەرى سولتانى قە خواندىيە	سەرلەشكەر بەپىته خارە ئەقە كافرەكتى دين كوفارە * * * كاغەزەكىن قرى كەم بۆ ميركىت ئەيھۆت و موسەلەرا زرييا ل بەركەن كومزريا ل سەركەن دەستا بدانىنە سەر خەنجەرا ئەش كافرەكتى دين ئەسفەرا * * * كاغەزەكىن قرى كەم بۆ ميركىت بادينا زرييا ل بەركەن كومزريا ل سەركەن سوبار بن ل هەسپ و زينا ئەقە كافرەكتى چەند بى دينا * * * كاغەزەكىن قرى كەم بۆ ميركىت مويسىلە سوبار بن ژ ئەشقان و دله ئەقە كافرەكتى دين غافلە * * * كاغەزەكىن قرى كەم بۆ ميركىت زىيارە زرييا ل بەركەن كومزريا ل سەركەن سەرلەشكەر بەپىته خوارە كافرا بددەنە حسارە * * * كاغەزەكىن قرى كەم بۆ ميركىت بامەرنايىن زرييا ل بەركەن كومزريا ل سەركەن

گۆشى رمن ل ئاخى دا

بەيانا سېتى خۆلى دا

* *

شاقولى و مەعنى پىيم جوتىن

خودانىت ماھينا گوھ رۇتن

ل ناف شەرا مەلكەمۇتن

* *

شاقولى تىيت و يىن دنىت

يىن ليھر چەپەرا دزقىرت

ب توركى ل لهشكىرا دخورىت

ژ چەقماقى دچىت گۈرى

* *

هاتنى ميركىت مويسلە

يىت سوبار بىوين ژ ئەشق و دله

دى بکۈزۈن كافريت دين غافلە

* *

هاتنى ميركىت بەھدىنا

يىت سوبار بىوين ل ھەسپ و زينا

خلاس نەكەن قان بىن دينا

* *

هاتنى ميركىت زىيارى

سەرلەشكەر هاتن خوارى

كافر دانە حسارى

* *

هاتنى ميركىت ئەيھۆت و موسەلەرا

* *

شاهى ئەسمىرخان دىيىت لەز كەن و

بلەزىن

سەرجىھانىت لەشكەرى سولتانى ب

من را بگەھىن

ئەوان د زىپ و زىنەتا بخەملىن

ھوين دى ژنۇي عەجيبيا

ژ مە و دىنى ئىسلامى بىن

* *

شاقولى خواستە ديوانى

جوت بە جوت زەرى دانى

شاقولى رابوو بوجىرانى

ئەو كارى سولھى دزانى

* *

مەعنى گوتىن ھەيلا مەتىايى سەفيلى

خولاما بەرتىيل دكەت

دا دگەل باخوى بکەت حىلە

* *

شاقولى دىيىت ئەز وەناكەم

سولتانى بىن سر ناكەم

ئىسلامى بىن ناف ناكەم

كوردستانى بىن دل ناكەم

* *

های پىدا پىدا پىدا

شاقولى دابوو ب دەشتى دا

ههولى دابوو مير عهدالا	دست دانانه سه رخه نجهرا
* * *	* * *
شهر داكه ته بيدهرا	هاتنى ميركىت هه كاره
بوو تهق تهقا ته بهرا	سه رله شكمه رهاتنه خواره
ههولى دابوو مير عومه را	خلاص نه كهن دين كوفاره
* * *	* * *
شهر داكه ته زهقيا	هاتنى ميركىت بامه رنايى
بوو چريه چريما مسريا	ئزنا خواستى ژ دايى
ههولى دابوو خان موكرىيا	ئم دى چينه غهزايىن
* * *	* * *
شهر داكه ته به رۆزه	براقا مايه راوه ستاي
شه وقا تاقيق بوويه رۆزه	شاقولى ناف تىيداي
چ كافره كى دل سۆزه	ئيىكى دى خۆلى داي
* * *	* * *
شهر داكه ته بستا چيابى	شهر داكه ته كەندالا
سى چاره كىت دى ژى مايى	بوو زپه زپا مەتالا
ئه و ژى دانه خاترا باپيرى خۆ بىن شاهى.	

* كىثارا بىيان ژماره (١٦٠) هەيشا يازده سالا ١٩٨٩ ژ بىلاقىكىنا عبدالرحمن طيب بامىزنى.